

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 66.

V Ljubljani, v četrtek 22. marca 1894.

Letnik XXII.

Poglejmo nazaj, da pridemo naprej!

III.

Čitateljem „Slovenčevim“ se morda zdi, da preobširno zavračamo in odbijamo „Narodove“ naskoke, uprizorjene po g. S—cu. Priznati pa mora vsakdo, da je vsekako koristno, ako izvemo, kako temeljite članke prinaša liberalno glasilo svojim somišljenikom, kako piše celo jeden njihovih najmarljivejših sotrudnikov. A tudi dolžnost naša je, da smo nekoliko obširnejši v tem poročilu.

G. S—c. je po „Narodovi“ izjavi napredna slovenska korifeja, ki je že veliko pisal o politiki, a za vse svoje bojda obilne trude ni še nikoli prejel poštenega plačila. Zato ga sedaj splačujemo enkrat za vselej, ker vsak delavec je vreden primerne plačila.

Radi bi vso stvar obdelali na kratko, a ni se dalo. Le pomisli naj slavno čitateljstvo, kaj vse je očital in natvezil duhovnikom in „klerikalcem“! Trdil je: da smo renegati, da so nam kmetje marioneta, meščani pa kalini in sterilna veja na drevesu našega naroda, ki naj bi bila le za parado pri kat. polit. društvih, da mrzimo in sovražimo srednji stan, da sovražimo vse posvetništvo, ki nam je ničla, da hočemo le vladati, da zlasti mlajše duhovenstvo nima nič boljšega opraviti, nego naše narodno meščanstvo grditi in obrekovati, da ne znamo pridigovati, ker tolikokrat na ljudske misijone kličejo jezuite in lazariste, da nismo slobodni možje, temveč pravi robovi svojih škofov, da skušamo vse v kuto spraviti, da hočemo ljudem izdreti iz srca ljubezen do petja in sploh vsa blaga čustva, da ne poznamo družinskega življenja, da se vsiljujemo v družine, da krvoločno hujskamo učitelje zoper učence,

da smo potomeci trinoških svojih prednikov, ki so znali slovenske pradele spremljati le pod vislice, ki očitamo naprednim korifejam, da niti ne znajo slovenski govoriti in slednjič da ne znamo — čevljev delati!!

Zdi se nam neverjetno, da bi bilo vse to izrodek slovenskih možgan; to je le „cvetje“ nabrano iz čifutskih listov. Priznati mora vsakdo, da je vsa ta zmes vsekako predebela, da bi jo mogli požreti; zato smo jo razdrobili, v kolikor se nam je zdelo treba.

Odveč je, ako pobijemo še par visokodonečih fraz, ki pa prav za prav z našim člankom niso v nobeni zvezi, temveč jih je g. člankar zapisal le, »ut aliquid dixisse videatur«, ter k večjemu z namenom: »calumniare audacter semper aliquid haeret«.

Gospod S—c nam očita, da smo besni sovražniki posvetništva, zlasti pa srednjega stanu. Daje nam lep nauk, »naj ne pišemo ne malo ne zame tovalno o tem našem srednjem stanu; molite vsaki dan pred altarjem za to, da nam osoda ohrani istega, katerega že imamo doma in da ga pridobimo za narodno stvar, kar ga še nemško misli.« Glejte, kako se skriva junaški naš protivnik za hrbet srednjega stanu, da izza njega spušča puščice na nas, kako ga pred seboj poriva na bojšče! Kdaj neki in kje, s čim smo se pokazali sovražne srednjemu ali kmečkemu stanu? Morda s tem, da smo uprav sedaj ustanovili katoliško politično društvo za Dolenjsko, čigar smoter je »pospeševati slovenskega naroda (zlasti kmečkega in meščanskega stanu) duševni in gmojni napredek v verskih, državnih, občinskih, šolskih, gospodarskih in socialnih zadevah; razširjati med Slovenci versko, narodno in gospodarsko izobraženost; braniti verske, narodne državne pravice slovenskega naroda.«

Ne moremo si njegovega očitanja drugače tolmačiti, nego da se je on doslej smatral kot glavo srednjega stanu na Dolenjskem in sedaj, ko je glava zadeta, kriči, da trpi zato celo telo, ves srednji stan. Naše skromno mnenje pa je, da on glava ni še bil in ne bo, ker ni mož za to! Zato je vse sumničenje, da mrzimo posvetništvo le — pesek v oči. Zadnjič je hotel gospod stare duhovnike s tem eksperimentom vročiti in razdvojiti duhovenstvo med seboj, sedaj pa, ko mu je to do cela izpodletelo, skuša med duhovskim in svetnim stanom postaviti umetne planke. Tudi te smo podrli!

Povedali smo vam že zopet in zopet, da nam naše meščanstvo in kmečko ljudstvo ni sterilna veja, temveč da sta nam ta dva stanova vkupe deblo slovenskega naroda, kateremu hočemo duhovniki le po svojih močeh prilivati in ga krepiti, ker je jelo pešati v svoji rasti, in svojem razvoju. S tem si ne prilastujemo nikakih pravic, s tem nadaljujemo le vestno svojo dolžnost, kakor so jo spolnovali marno in uspešno naši predniki. Kot vestno dolžnost si smatramo to, ker sv. Pavel uči: »Ako kdo za svoje, in zlasti za domače nima skrbi, je vero zatajil in je hujši od nevernika.«

Ker pa nas neprestano dolžite, da strastno sovražimo vse, kar ne nosi kute, povejte nam vendar, katere besede v naših člankih umevate kot breo posvetništva, kot obrekovanje meščanskega stanu? Opozarjamo vas pa, da svoje osebe ne smete smatrati kot cel stan, ker v to vas nikdo ni pooblastil. Zato se malo zmenimo za vse vaše klevetanje in naltolcevanje, sumničenje in obrekovanje, dobro vedoč, da slovenstvo meščansko in kmečko ljudstvo je prepametno, nego da bi verovalo takim marnjam.

Iz vsake vaše vrstice se pa uvidi nekaj družega: kako strastni sovražnik ste duhovenstvu in sploh

LISTEK

Polidor pl. Montagnana.

(Životopisna črtica.)

(Dalje.)

Najbrž z ozirom na ono tožbo dal mu je oglejski patrijarh Janez Grimanus dne 22. novembra 1576 lepo spričevalo, da je „annos amplius quindecim cum titulo et potestate supremi per Japydam, Carniolam Commissarii et Vallis Savie et Drauie Archidiaconi inseruisse, in quo munere tam praeclarum omnibus suae fidei, constantiae, modestiae et justitiae etc. testimonium dedit.“¹⁾

Protestantske homstije napravljale so nadvojvodi Karolu vedno večje skrbi in preglavice. Ker je nova vera celo med benediktinci v Admontu večini redovnikov okužila in je vsled tega tudi gospodarstvo zelo propadalo, napotil je nadvojvoda tamošnjega opata Lavrencija Lombardo, da je početkom l. 1579 resigniral. Na to je dne 22. febr. t. l. s privoljenjem solnograškega nadškofa bil Polidor za upravitelja v Admontu postavljen, kajti nadvojvoda je do njega imel posebno zaupanje. Vsled tega se je Polidor preselil v Admont, odločivši službo nad-dijakoma v oglejskem patrijarbatu. Župniji v La-

škem in Krškem je dal oskrbovati po vikarijih, ravno tako tudi beneficij sv. Katarine, kateri mu je bil l. 1579 podeljen. Za slednjega je plačal 10 gld. podelilne pristojbine.²⁾

Nadškofu v Solnogradu je iz Admonta poslal obširno poročilo o svojem dosedanjem delovanju ter med drugim omenil: „Totum illum districtum (naddijakonat savinjske doline) ab haeresium labe immunem conservavi.“³⁾

Zaradi njegove odločnosti so Polidorju protestantski stanovi na Štajerskem kljubovali in nagajali, kjer so mu le mogli. Kot admontski administrator imel je Polidor sedež in glas v deželnem zboru, a stanovi mu te pravice niso hoteli priznati. Ko pa je vladar ukazal, da ga morajo vsprejeti, delali so mu druge sitnobe. Takoj po nastopu službe hotel mu je dr. Jakob Strauss posvetiti koledar, a deželni stanovi so dali iz rokopisa iztrgati uvod, v katerem je pisatelj delo Polidorju poklonil in slednjič še koledarja niso pustili niti tiskati. Tudi Iv. Markoviču, „Bacc. phil. so l. 1580 natis nekega slavospeva na Polidorja prepovedali z opombo, ako bi dovolili kaj takega tiskati, bi kdo menil, da je tudi njim kaj mar za tako prilizovanje.“⁴⁾

Ker so mu stanovi tudi v administracijskih zadevah nagajali in dajali ukaze, katerih ni mogel in hotel izvrševati, je položil račun dne 31. jul. 1581 resigniral⁵⁾ ter se podal na svojo župnijo v Laškem.

Dne 7. febr. 1582 je postal zopet naddijakon savinjski in obojne Kranjske.⁶⁾ Takoj potem je odstavil novomeškega prošta Jurija Petrovinay-a, ker ni držal rezidencije. Kot vizitator je l. 1582 obiskal s Krškega tudi ribniški naddijakonat. Ker mu je župnik v Ribnici pokorščino odrekel, ga je odstavil in v grad zaprl, kočevskega župnika pa za komisarja postavil, dokler ni v Ribnico prišel drug župnik in naddijakon.⁷⁾

Z ozirom na njegove zasluge podelil mu je nadvojvoda Karol dne 14. maja 1582 še proštijo v Novem Mestu⁸⁾, kar je nekaterim, zlasti odstavljenemu proštu hudo zamrzelo. Vsled tega je imel sicer mnogo nasprotovanja in sitnob, a to ga ni motilo. Tudi kot prošt je spolnoval svoje dolžnosti z vso gorečnostjo ter si zlasti pri zatiranju nove vere v Novem Mestu pridobil največ zaslug. Vneti pomočniki pri tem poslu so mu bili frančiškani.⁹⁾

(Konec sledi.)

¹⁾ Schmutz, Hist. z. topogr. Lexicon v. Steyer, I., 16.

²⁾ Izvestja, II., 61.

³⁾ Izvestja, II., 87 in 88.

⁴⁾ Izvestja, II., 77.

⁵⁾ Vrhovac, Zgodovina Novega Mesta, 74.

⁶⁾ Beiträge z. Kunde steierm. Geschichtsquellen, XVIII., 37.

⁷⁾ J. Orožen, Das Dekanat Tüffer, 132.

⁸⁾ J. Orožen, Das Dekanat Tüffer, 132.

⁹⁾ J. Orožen, Das Bisthum u. die Diözese Lavant, III., 19.

vsemu, kar je ž njim v zvezi, torej tudi vsemu, kar živi in deluje pod „konservativnim“ imenom. Kot jeden prvih sotrudnikov „Narodovih“ se morate seveda klanjati načelu svojega glasila, da „je treba jezuitskega zmaja na Kranjskem zatirati z vsemi sredstvi“. Skušate sicer zadostiti tej zahtevi, a preokorni ste; prepričani smo, da vaši somišljeniki kmalu poreko: „Bog nas obvari pred takimi prijatelji, pred sovražniki se bomo že sami!“

Kateri razsoden človek bi mogel verovati takele izjavi: „Vi, mladi kranjski duhovni ste sovražniki svetovne kulture, katero niti za podlago svojih daljnih operacij ne marate; duhovščini cele Evrope hočete odkazovati nove pote, po katerih ima hoditi. — Ali mislite, da ste vi, duhovni, slobodni možje? Ni človeškega bitja na svetu, ki bi tako moralo pokorno biti povelju svojega višjega, kakor vi!“ — Citajoči to oblastno izjavo, zaklicali smo: „Welch' kühne Phrase! Das ist die Dummheit in Extase!“ — Doch schlägt in der Extase er selbst sich auf die Nase“, ko piše doslovno: „Koliko je pa posvetnjaštva iz srednjega stanu, ki nimajo gospodarja nad seboj, kakor postavijo in svojo vest! Tukaj je neodvisnost doma in brez svojih advokatov, notarjev, sodnikov, profesorjev, medicincev in drugih domoljubnih mestjanov, tržanov bilo bi Slovenstvo še danes podlaga peti kacega nemškega okrajnega glavarja.“ — Zadnjič in zopet v teh člankih ste povdarjali, da se posvetnjakom ne sme zameriti preveč, ako postanejo renegati, ker ima vsak svojo familio in mora skrbeti za vsakdanji kruh. Sedaj pa se bahate tu z neodvisnostjo! Ali nič ne čutite, kako s tem sami sebe po obrazu bijete? (Konec sledi.)

Košutova smrt.

Predvčeraj zvečer je smrt pobrala ogerskega puntarja Ludovika Košuta. Prišla ni nepričakovano, temveč pričakovala se je vsak čas. Pokazal je pa ta dogodek zopet, kako mišljenje vlada na Ogerskem. Telegram poroča, da so časopisi vseh strank izšli črno obrobjeni in da s biš v ogerski prvostolnici visé črne zastave. To kaže, da vse mažarske stranke vsaj v srcu odobravajo težnje tega moža, samo da nekatere še prikrivajo svoje mišljenje, druge je pa bolj očitno pokažejo. Vidi se, da še ni dobro organizovane katoliške stranke na Ogerskem, ker take stranka se bi ne mogla pridruževati k proslavljenju Košuta.

Košut je umrl v Turinu kot 92letni starec, kot izgnanec iz svoje trme in kakor je želel, obdan s „slavo mučeništva“. Njega je rodila revolucija in z revolucijo je bila tudi njegova veljava pokopana, če tudi je njegovo ime ostalo spoštovano in češčeno v srcu mnogih Mažarov.

Rojen je bil dne 16. septembra 1802 v Monoku v zemlinskem komitatu kot sin obožanega hrvaškega plemenitaša. Leta 1831 se je v Pešti nastanil kot odvetnik in se je udeleževal kot aristokratski član tedanjega deželnega zbora ogerskega. Že tedaj je kazal svoje radikalne in puntarske težnje. Spoznal je kmalu moč tiska in je začel izdajati s prva pisan, potem litografovan časopis, v katerem je razvijal svoje nazore. Ker ni poslušal, ko mu je vlada prepovedala izdajo lista, so ga leta 1837 obsodili v štiriletno ječo, ali je bil leta 1840 pomiloščen.

Sedaj pa začne izdajati tiskan list „Pesti Hir-lap“ z dovoljenjem vlade in je v njem roval proti avstrijski vladi in dvoru. Leta 1844 je odložil vredništvo in od tedaj je pa po društvi in shodih širil svoje nazore. Ker je v svoj program vsprejel nekatere zares liberalne ideje, je seveda našel veliko privrženec, ki niso spoznali, da so vse te liberalne ideje le za pripomoček, da bi preganjali cerkev in kapital mogel odirati ljudstvo. Seveda razni dogodki so pokazali, da je Košut le velik nasprotnik katoliške avstrijske cesarske rodbine in katoliške cerkve, da je v zvezi s prostozidarji.

Leta 1848 se je Košutu zdelo ugodno, da dožene svoje nakane. Ko je v februarju buknil v Franciji vstanek, je Košut zahteval za Ogersko samostojno odgovorno vlado in jo tudi dosegel. Košut sam je bil finančni minister. Košut je pa še le, ko je minister postal, začel prav svojo agitacijo proti Avstriji. Ko se je ogersko ministerstvo razsešilo, se je proglasil diktatorjem in je samovoljno vladal v deželi. Hitro je osnoval posebno ogersko vojno.

Košut je poslal svojo vojno puntajočim Dunajčanom, ali je ta ogerska vojna bila tepena in knez Windischgrätz je vzel Dunaj. Košut je s svojo vojno

se umaknil v Debrečín, kamor je premestil tudi državni zbor. Dne 14. aprila 1849 je ogerski državni zbor sklenil na Košutov predlog, da je Habsburška rodbina zgubila vse pravice do Ogerske, in proglasil Ogersko za samostojno. Košut je postal tako predsednik na Ogerskem in dne 5. junija prišel z vojno zopet v Budimpešto.

Kmalu so pa vstaši zopet zgubili Pešto in Košut se je umaknil v Temešvar ter dne 11. avg. izročil diktatorstvo Görgey-u. Predno je ostavil deželo, je ob meji zakopal ogersko krono, katero so potem našli l. 1853. Bežal je v Turčijo in turška vlada ga je poslala v Kutahio v Mali Aziji. L. 1851 je pa odšel v Anglijo in Ameriko. V Pešti so leta 1852 ga bili obsodili na smrt in sežgali sliko njegovo in ime njegovo pa nabili na vešala.

Po Ameriki je nabiral denar, da spunta vso Evropo. Vrnivši se v Evropo, stopil je v zvezo z nekaterimi italijanskimi revolucionarji in prostozidarji. Deloval je, kjer je le mogel proti Avstriji. Ko sta minoli vojski 1859. in 1866. l., ne da bi bile se vresničile želje njegove, je moral prestati vsaj javno s svojim rovanjem. Na skrivnem je pa še vedno deloval proti Avstriji in katoliški cerkvi. S svojimi pismi je hujskal svoje pristaše na Ogerskem, da zahtevajo popolno neodvisnost od Avstrije in je tudi on jih pridobil, da so se izrekli za civilni zakon. Leta 1867 je tudi on bil pomiloščen, ali bi bil moral slovesno priseči zvestobo kronanemu kralju in pokorščino. Tega pa ni hotel, ker se je bal, da potem zgine njegov nimbus, in ostal je v prognanstvu.

Iz vsega je torej vidno, da je bil Košut velik sovražnik Avstrije in vladarske rodbine. Zato pa ministerski predsednik ogerski ne bode mogel dovoliti, da se mu skažejo jednake časti, kakor Deaku. Skrajna levica pa preti, da drugače ne glasuje za civilni zakon. Tako utegne vlada baš vsled Košutove smrti pasti s svojimi predlogami. Nadejamo se pa tudi, da odločilni faktorji iz dogodkov, ki se bodo te dni godili v Budimpešti, uvidijo, da ni v interesu države, če se na Ogerskem ozira jedino na Mažare.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. marca.

Rusinski shod. V Levovu je bil shod zapnikov raznih rusinskih strank. Namen temu shodu je bil združiti vse rusinske stranke. Na shodu se je hudo kritikovalo delovanje dveh rusinskih državnih poslancev, ki hodita svoja pota. Kacega pozitivnega uspeha ta shod ni dosegel. Sporazumeti se niso mogli o skupnem programu, po katerem bi morali skrbeti za samostojni razvoj rusinskega naroda, ki ne pripada niti poljskemu niti ruskemu narodu. Seveda ta predlog Starorusinom ni ugajal, ker bi radi rusinski narod popolnoma stopili z ruskim. Pa tudi prijatelji Poljakov niso bili ž njim povse zadovoljni. Ko se je videlo, da se ne doseže nobeno sporazumljenje, se je vsa stvar odložila, da se o njej posvetujejo na kakem drugem shodu, kateri se pa najbrž ne skliče več. Na shodu je bilo tudi več duhovnikov.

Košutova smrt. Ker se je vsak čas pričakovala Košutova smrt, se ogerski državni poslanci niso bili razšli na svoje domove, temveč so čakali v Budimpešti, da se lahko precej snidejo. Jutri se res zopet snidejo, da se posvetujejo, kaj je storiti, da se Košutu skaže poslednja čast. Za vlado je stvar precej košljiva. Skrajna opozicija bode z vso odločnostjo zahtevala, da se Košut pokoplje na državne troške in se njegove zasluge v podobi zakona priznajo v parlamentu. Temu se bode gotovo vlada ustavljala in utegne mej njo in skrajno levico priti do popolnega razpora. Pač je pa vlada pripravljena, dovoliti, da državni zbor sklene vse, za kar ni potreba podpisa vladarjevega. V tem smislu se je nekda že izrekla Apponyijeva stranka. Sploh je pa smrt Košutova pokazala, da je košutovstvo globoko vkoreninjeno pri vseh strankah.

Koscielski. Nemški cesar je izrekel svoje obžalovanje, da je Koscielski odložil svoj mandat, in nado, da se ne umakne še političnemu življenju. Koscielski pa vendar ne misli več kandidovati. Jedino v tem slučaju bi prevzel mandat, ko bi se bilo bati, da drugače zmaga kak Nemeč v njegovem dosedanem volilnem okraju. Protestantski konservativni listi pa so hitro zatrjevali, da Koscielski ni odložil svojega mandata zaradi tega, ker so ga konservativci zasmehovali, temveč zaradi tega, ker je večina poljske frakcije se izrekla, da glasuje proti

novim zahtevam za mornarico, ker se pruska vlada brani, ustreči poljskim željam v šolskem vprašanju. Gospodje menda čutijo, da so prišli v zamero pri cesarju, zato pa skušajo krivico izvrniti na Poljake. Sicer pa baš protestantska konservativna stranka najbolj ovira, da se ne izpolnijo poljske želje in sili Poljake v opozicijo.

Francoska vlada in cerkev. Poslanec Pelletan je v francoski zbornici napal vlado zaradi njene splošne politike, posebno pa zaradi politike proti kapitalistom in cerkvi. Ministerski predsednik je na to izjavil, da se vlada nikakor ne misli opirati na desničarje, to je z drugimi besedami povedano na katoliško stranko. Spoštovala bode vedno svobodo vesti in tudi druge svobodščine, ali dopuščala pa ne bode, da bi duhovščina se upirala zakonom. Če pa hoče duhovščina versko pomirjenje, naj pa sama stori prvi korak. Ta odgovor je pač dovolj jasno pokazal, da od sedanje vlade francoski katoliki nimajo nič dobrega pričakovati. Prav po liberalni navadi je tudi minister zvrnil vso odgovornost za slabe razmere mej državo in cerkvijo na duhovščino. Na Francoskem so tudi nekateri, ki so vse dobro za cerkev pričakovali od sedanje vlade, kakor pri nas od koalicijske. Morda je jim ministerskega predsednika odgovor le malo odprl oči.

Anarhizem na Francoskem. Nekateri časopisi zahtevajo, da se vpeljejo za anarhiste vojaška sodišča, ker civilna oblastva jim niso kos. Vedno se govori o preiskavah pri „znanih“ anarhistih, ali vendar ti anarhisti svobodno hodijo okrog. Pri redni policiji bi „znanih“ anarhistov niti biti ne moglo, ker anarhizem je sam na sebi že hudodelstvo, kajti vse njegovo delovanje meri na to, da izpodkoplje vsak državni in družbeni red. — Veselo je to spoznanje, ali mi mislimo, da tudi vojaška sila tukaj ne bode dosti opravila. Proti anarhizmu se bodeta obnesli le dve sredstvi, utrjenje verskega čuta mej ljudstvom in pa umne socialne reforme. Dokler se državni faktorji ne poslužijo teh dveh sredstev, bode ves njih trud zastoj.

„Slovenska Matica“.

98. odborova seja, v sredo 14. marca 1894.

Navzočni: Gg. Fr. Levec (predsednik), P. Grasselli, dr. J. Janežič, A. Koblar, A. Kržič, dr. Fr. Lampe, dr. J. Lesar, dr. L. Požar, A. Praprotnik, S. Rutar, dr. J. Starč, F. Stegnar, J. Šubic, A. Tavčar, dr. I. Tavčar, J. Vavru, Fr. Wiethaler, V. Zupančič in dr. J. Zupanec (odborniki), E. Lah (zapisnikar). Skupaj 20.

Predsednik pozdravi navzočne odbornike, konstatuje sklepčnost in otvori sejo ob 5¹/₂ uri popoldne.

Zapisnik o 97. odborovi seji, katerega sta pregledala in potrdila odbornika gg. Pleteršnik in Šubic, odobri se brez ugovora. Današnjemu zapisniku bosta overovatelja gg. Kržič in dr. Požar. Na ogled je zapisnik o seji književnega odseka z dne 21. februarja t. l.

Predsednik poroča, da so bili izvršeni vsi sklepi, katere je napravil odbor v svoji zadnji seji, le oni gledé „Lavtarjeve Geometrije“ ne. Matica ne izda na novo te učne knjige, ker ima od g. Bambergar zagotovilo, da jo v drugem natisku založi on.

Ob smrti dr. Račkega († 13. februarja t. l.) je izrazila „Slovenska Matica“ brzojavno sožaljenje „Jugoslavenski akademiji“ in na rakev svojega častnega člana položila venec s trakovi. Pri pogrebu so Matico častno zastopila gospodje odborniki: arhivar Koblar ter profesorji Pleteršnik, dr. Požar in Rutar, za kar jim bodi iz tega mesta spodobna zahvala.

V odseku za slovesno polaganje temeljnega kamna „Narodnemu Domu“ in pri slavnosti sami bo Matico zastopal gospod ravnatelj Šubic, ki je Maticin zastopnik tudi v upravnem odboru „Narodnega doma“.

Ker so bila lani spremenjena društvena pravila, treba, da se po njih preosnuje tudi v marsičem nedostatni o pravilni red. Sklene se, izročiti presnovo istemu odseku (gospodje dr. Dolenc, Kržič, Levec, Šubic in tajnik), kateri je napravil načrt novim pravilom z naročilom, da je predloži prihodnji odborovi seji, ki bo v četrtek dne 26. aprila, odbor pa običnemu zboru, ki ima biti letos v četrtek dne 17. maja.

Odobri se z neznatnimi spremembami poročilo književnega odseka o letošnjih društvenih knjigah. Matica izda letos: 1. Letopis za

1. 1894. Vrednik mu bo gospod prof. A. Bartel, oblika ista, obseg in sestava podobna običajni. Tiskala ga bo „Narodna tiskarna“ v 2700 iztiskih. 2. Doneski k zgodovini Škofje Loke; spisal g. prof. dr. Fr. Kos. (Znanstvena razprava). Knjigo bo tiskala Blasnikova tiskarna v 2700 iztiskih. 3. Zgodovina slovenskega slovstva. I. del. (Zgodovina od prvega početka do Vodnika.) Sestavlil g. profesor dr. K. Glaser. Knjigo bo tiskala „Katoliška tiskarna“ v 3000 iztiskih. — Tiskarnam bo poskrbeti tudi za to, da dajo knjigam ličnejšo vnanjost, kakor je bila dozdaj.

Ako se ravnokar v slovenskih časopisih objavljenemu „Vabilu slovenskim pisateljem“ odzove do stavljenega roka (1. julij) zadostno število pisateljev s primernimi sestavki, utegne iziti še kot četrta knjiga letošnja I. zvezek Knezove knjižnice.

Sklene se, stopiti z „Redakcijo historičnega lista v Ljovu“ v književno zvezo.

Tajnikovo poročilo o prošnjah za podaritev založnih knjig in o njihovi rešitvi se vzame na znanje.

Nove poverjenike so dobili: Komen, Cirkno in Bohinj; imata jih pa še dobiti Pulj in Zagreb.

Knjižnici je prirastlo od zadnje odboreve seje 113 knjig, zvezkov in časopisov, in sicer: 27 vsled daril, 1 po nakupu, 85 po zamenj.

Društvenih knjig za leto 1893 se je od 6. do 10. februarja na 2431 društvenikov in društev razposlalo 7293 iztiskov. Letopisa in Goriške ostalo je le še malo iztisov in se bo treba onim društvenikom, ki jih hoté dobiti, pohiteti z naročili. Več je pa ostalo še iztiskov povesti „Z ognjem in mečem“ v obeh zvezkih, kar bodi povedano posebno onim društvenikom, kateri so pristopili Matici l. 1893 in nimajo knjig l. 1892.

Sklene se po nasvetu arhivarja g. Koblarja, delati na to, da Matica zopet izda Zemljevid slovenskih pokrajin. Predsedništvu se naroči, da napravi na pristojnem mestu potrebne pozvedbe in o tem odboru poroča.

Za l. 1892 je plačalo udnino 2015 letnikov, za leto 1893 že 2084, za letos dozdaj 316. Od zadnje seje je pristopilo društvu vnovič ali na novo 23 društvenikov, in sicer: 2 ustanovnika in 21 letnikov, in sicer: A. Kot ustanovnika (izmed letnikov): *Ramovš Jernej, župnik v Poljanah. *Rutar Simon, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani. — B. Kot letniki: Bervar Lina, učiteljica v St. Jerneju. Blasnik Albina, solastnica tiskarne v Ljubljani. Borštnik Marija, posestnica v Ljubljani. Bralno društvo v Laškem trgu. Čitalnica narodna na Vinici. Frisch Iv., jermenar, gostilničar in posestnik v Ljubljani. Gram-povčan o. Klemen, frančiškan v Ljubljani. Kalan Mihael, nadučitelj v St. Petru. Kavčič Josip, c. kr. davčni kontrolor na Vrhniki. Konservativno obrtno društvo v Ljubljani. Lenassi Viljem, carinar na Vrhniki. Penca Emilija, posestnikova hči v Mokronogu. Rant o. Hubert, frančiškan v Ljubljani. Regen Jos., župnik na Vojskem. Rihar Št., kapelan na Vrhniki. Sajovic Karol, žel. uradnik v St. Petru. Semen K., c. kr. davčni pristav na Vrhniki. Skvarča Ivan, posestnik na Vrhniki. Skravec Mihael, občinski tajnik v Ribnici. Vidic Franc, velikošolec v St. Pavlu v Savinjski dolini. Wisjan Leopold, c. kr. poštni asistent v Ljubljani. Štirje dijaki kot naročniki.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. marca.

(Umrl v Dolu) je vč. gospod župnik Jernej Jarc 22. t. m., zjutraj, v 62. letu. Pogreb bo v soboto dne 24. t. m. pri Sv. Marjeti v Dolu.

(Posvečevanje sv. olja za zagrebško nadškofijo.) Tudi letos pripeljal se je iz Zagreba v Ljubljano kanonik dr. Suk z oljem, namenjenim za posvečenje. To je že tretja Velika noč, odkar v Zagrebu nimajo škofa, da bi sam posvečeval sv. olja. — Pač jasen dokaz, kako dobro se godi katoliški cerkvi v naši državi!

(Pogreb gospe Marije Murnikove) vršil se je včeraj posebno veličastno. Vsi slojevi ljubljanski so bili zastopani v obilnem številu, narodna društva spremljala so pokojnico pri pogrebu z zastavami, pevska društva pela so ji žalostinke pred hišo „Matice Slovenske“, v kateri je rajna prebivala in na pokopališču. Sijajen pogreb bil je živ in lep dokaz, da je Ljubljana s pokojnico izgubila jedno najbolj znanih, priljubljenih in občespoštovanih gospej, kakoršnih vzlasti v sedanjih naših razmerah Slovenci

živo potrebujemo. — Neumorno delavni rajni gospej dodeli milostni Bog večni pokoj!

(„Glasbena Matica“) ima izvanreden občni zbor v soboto dne 7. aprila ob 7. uri zvečer v društvenih prostorih. Predmet dnevnega reda: sprememba društvenih pravil. K obilni udeležbi vabi društvenike odbor.

(Častnim občanom) imenovala je občina Vič pri Ljubljani veleblagorodnega gospoda vladnega svetnika in okrajnega glavarja Janeza Mahkota v priznanje izrednih zaslug za viško občino. Krasno izvršeno diplomu izročila je danes gosp. okraj. glavarju s primernim nagovorom deputacija treh mož, in sicer župan And. Mesesnel, svetovalec Franc Sojer in Jožef Lavrič.

(Ne v Ameriko!) Iz Amerike piše „Glas Naroda“: Ponižno prošnjo imamo in to iz domo- in rodoljuba, do slovenskih listov nam v toliko ljubljenej domovini slovenske, pišite sedaj onostran velikega oceana, da naj ne hodijo Slovenci v Ameriko. Prosimo tudi prečast. duhovščino, da naj pové našim rojakom, da tu ni nič. Po Ameriki tava in čaka na delo na stotisoče ljudij raznih narodnostij in delavci vsakovrstnih strok. Rudokopi in livarne v Coloradi počivajo, ker je cena na srebru toliko padla, da se pridelovanje ne izplača več; v premogokopih po Pennsylvaniji in drugih državah se delavcem zaslužek znižali, da o prihranitvi niti govora ni. Malo katera podjetja delajo pri prejšnji plači, začelo se bode pač delati, ko sneg skupni, skrajni čas je tudi, ali na to čaka že tisoče in tisoče rok, katere že po več mesecev delale niso; zaslužek znižuje vsaka tovarna in podjetje in to znatno. Po New Yorku in Chicagi pohaja nad 100.000 ljudij. Pri javnih delih, katera so namenjena v pomoč brezposelnim ljudem, cvete korupcija in ubogi delavci dobé komaj ostanke, itak bogati podjetniki pa debelé. Po nekaterih rudokopih za železo niti jeden dol. na dan ne plačujejo. Vemo, da marsikateraga Slovence pomladansko solnce zablja, da bi dom zapustil, toda v Ameriko nikar, če tudi kak rojak domu piše, da je „boljše“, ne sem, ker nima poroka, kako dolgo bode delo trajalo. Predno pridemo v Ameriko v boljši položaj po tej neznosnej krizi, potreba bode par let in marsikak štrajk. Še enkrat ponovimo našo prošnjo: odsvetujte vsakomu v Ameriko, da ne bode kesanje prepozno. Tudi mora vsakdo pri izkrcavanju denar pokazati in če izselevalnemu komisarju svota ne zadostuje, zavrnejo ga. Nismo nič pretirali, položaj je res žalosten, da neznosen!

(Iz loškega okraja.) Ni nova stvar, marveč zmira se pojavlja, da pazljivo gledajo na Dežmanove grablje, da bi kje kakega zoba ne manjkalo. Tega sem se prepričal, ko sem po opravih pred kratkim korakal po Selški dolini. V občini Stara Loka videl sem slovensko-nemške napise, isto tako v občini Selce, a tukaj se mi je pravilo, da so lansko leto spomladi bili novi narejeni in sicer samo slovenski, ker Selčani so vsi Slovenci; kdor pa tam slovenski ne zna, ga Selčani v svojem poslu rabiti ne morejo. V trški občini železniški videl sem slovensko-nemške napise, a blizu Zeleznikov „Selo Jesenove“ mesto vas. Od tukaj krenil sem jo čez hribe v Poljansko dolino. Prišedši v Poljane sem videl zopet slovensko-nemške napise. Tukaj sem se spomnil, da sem nekdaj čital v „Slov. Narodu“, kaj se je prejšnjemu občinskemu odboru očitalo gledé slabih občinskih potov; ker pa je izvoljen nov odbor z županom na čelu, ki so večinoma vsi prijatelji „Slov. Naroda“, je upati, da se pota kmalu popravi. Ko grem po cesti skozi faro in občino Trata, tudi tukaj slovensko-nemški napisi, a na pošti v Gorenji Vasi videl sem nad vratmi v urad napis: „Postamt“. Bi li ne bil slovenski za ta kraj bolj primerno? Ali če že mora po poštnem zakonu nemški biti, bil bi pa vsaj slovensko-nemški, kakor je zunaj nad glavnimi vrati. Ko korakam naprej proti Žirém pridruži se mi neki posestnik iz občine Trata in se pritožuje nad tratarskega župana, rekoč, da vsprejema v občino tujce neposestnike brez dovoljenja odborovega. To je moža zelo žalostilo; prav je imel, saj je za to občinski odbor, da se posvetuje o raznih stvareh. Popotnik.

Opomba vredništva: Proti slovensko-nemškim napisom se ne da sedaj ničesar storiti. Toda tudi nam je znano, da so imele nekatere občine samo zato dvojne stroške, da so morale po ukazu glavarjevem prenarediti jih iz jednojezičnih v dvojezične, ker se jim zakon ni tedaj raztolmačil, ko se jim je ukazalo, da morajo napraviti nove napise.

Dalje pa menimo, da noben zakon ne more vele-vati, da bi se ostavile kot nemško ime grozovite spake, ki imajo biti prevod slovenskega imena. Koder ni Nemcev, tam je ime le slovensko. Če ga kedo prevede, je to njegova šala, a s tem še ni dal kraju drugega imena.

(Krščanska ljubezen.) Iz Galicije: Dne 15. t. m. je bil v Horostkovem velik ogenj. V neki hiši, ki je bila še vsa v plamenu, je ostala še židovka Gela Spigel zbirajoč svoj denar. Njen mož z otroki je jokal pred hišo in prosil pomoči. Toda pristop je bil nemožen in smrt skoraj gotova vsakemu, ki bi se bil drznil v gorečo hišo. Tu skoči gasilec Leop. Tarnaviecki, ne pomišljajoč o svoji ženi in otrokih v silni plamen in za malo časa se vrne srečno s polumrtvo židovko v naročju, za tem pa pade nesvesten na tla. Hvala Bogu, da so ga kmalu vzdramili in komaj se je zavedel, je bil zopet neutruđen — gasilec, dokler se ni ogenj ustavil.

(Nov slovanski klub.) in sicer „Klub hrvatsko-slovenskih živinozdravnikov“, se je zasnova na Dunaju; predsednik je g. Pet. Pavičić.

(Nesreča.) Iz Bilj pri Gorici se nam poroča: Pretečene soboto peljal se je naš cerkovnik v Gorico s svojo sestro in svojim svakom. Prišedši od ženske bolnišnice sem hotel se je ustaviti pri „zvezdi“, ker je pa pot navzdol ni mogel tako hitro zavoziti, na kar je voz vdaril konja za noge, da se je splasil ter dirjal proti cerkvi sv. Antona, kjer se je voz prebrnil. Cerkovnik si je roko in nogo močno ovil; svak njegov roko lahko poškodoval; sestra pa se je tako močno vdarila v glavo, da je drugi dan zvečer umrla. Bila je vdova in zapusti troje otrok.

(Piva se je skuhalo na Kranjskem leta 1893) vkupe 93.543 hektolitrov in se je kuhanje piva proti letu 1892 na Kranjskem pomnožilo za 6232 hektolitrov.

(Okraden v — vinjenosti.) Rešetar A—ič iz Ribnice spečal je na semnju v Zagrebu minolo soboto vso svojo „süho“ robo. Privoščil si je ta dan merico — šnopsa. Ker je pa hrvatski trapon močnejši od kranjskega, zlezel je možu silno pod klub, in A—ič zaspi na trgu. Prebuditvi se drugo jutro, izginil je po noči — petdesetak iz njega žepa. A—ič se na to pritoži o predrznih tatovih pri policiji in o — močnem hrvatskem šnopsu.

Društva.

(Narodna čitalnica v Škofjiloki.) Vabilo k veselici, katero priredi narodna čitalnica v Škofjiloki v ponedeljek, dne 26. marca 1894. leta v svojih prostorih. Vspored: 1. Sviranje na glasoviru. 2. Strup, vesela igra v jednem dejanji. 3. Samospjev s spremljevanjem na glasoviru. 4. Komičen prizor. 5. Prosta zabava. Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina: udom 20 kr., z družino 40 kr.; neudom 40 kr., z družino 80 kr. Popravljanje in postavljanje odra stalo je mnogo stroškov, zategadelj se hvaležno sprejemajo nadplačila. Prosi se, da se k društvenim veselicam otroci ne jemljejo saboj. V obilno udeležitev vabi najuljudnejše odbor.

Telegrami.

Dunaj, 22. marca. Pri včerajšnjem slavnostnem komersu shoda nemškoavstrijskih srednješolskih učiteljev napil je učni minister cesarju kot mogočnemu in vzvišenemu pospešitelju šolstva. Dopoldne so bile seje odsekov.

Dunaj, 22. marca. Cesar je dopoldne v cesarskem dvorcu s sodelovanjem nadvojvod umival noge dvanajstim starcem po običajnem ceremonijelu.

Reka, 21. marca. Separatni dvorni vlak z nemškim cesarjem je prišel ob 2. uri 35 minut. K vsprejemu so prišli nemška cesarica Avgusta Viktorja, nadvojvoda Jožef, nadvojvodinji Klotilda in Marija Doroteja, guverner Batthyany, general Spies, kontre-admiral Seemann in več častnikov. Nemški cesar je najprej nadvojvodi Jožefu stisnil roko, potem so bili predstavljeni razni funkcijonarji. Prijazno je cesar pozdravil cesarico, nadvojvodinji, podal roko guvernerju in se z njim precej dolgo pogovarjal. Na to sta cesar in cesarica šla na ladijo „Christabel“, ki je odplula v Opatijo, kamor je prišla ob 4. uri in so jo pozdravili s streljanjem z ladije „Moltke“. Oficijelnega sprejema v Opatiji ni bilo. Takoj po prihodu je cesar Viljem dobil brzojavni pozdrav od cesarja Franca Jožefa.

Madrid, 22. marca. Ko so vzdignili potopljeno ladijo Machichaco v Santandru, je nastala eksplozija in je bilo 10 mrtvih in 27 ranjenih. Več se jih pogreša. Poslopja niso poškodovana. Mej prebivalstvom vlada velik strah. Iz drugih mest se je zahtevalo podkrepljenje vojakov in policistov.

Berolin, 21. marca. Generalni gubernator varšavski, general Gurko, je dopoldne prišel semkaj.

Novi York, 21. marca. V vlaku tukajšnje mestne železnice našli so bombo.

Vsak, ki poskusi večkrat premovano **želodčno tinkturo** lokarja Piccolija v Ljubljani, se bode prepiral o njenem neporekljivem vplivu. Varujte se proti ponaredbam. Steklenica velja 10 kr. 584 7 10-8

Umrli so:

21. marca. Jožef Vatovoc, delavec, 20 let, Ulice na Grad 12, jetika.

Tuji.

20. marca.

Pri **Maltcu**: Bachrich, Roesler, Stein, Boltensern, Angel, Reich, Trümler, Deutsch, Uhlirz z Dunaja. — Kahn iz Tržica. — Trautz iz Bolzana. — Rosenbaum iz Prage. — L. Jasbar iz Trsta. — R. Supančič iz Mokronoga. — Arco iz Ribnice. — Marija Santner iz Beljaka. — Miserozsky iz Gradca.

Pri **Slonu**: Baumgartner, jurist, in Stern iz Gradca. — Lazar, Kaluper z Dunaja. — Horak, Hainisch iz Trsta. — J. Vakselj, duhovnik, iz Leskovic. — Weisenstein iz Iglave. — dr. Berger iz Prage. — Lukeschitz iz Inomosta. — Jos. Willi iz Frankobroda.

Pri **Južnem kolodvoru**: D. Negrin, oskrbnik v gradu Duino. — Goljevšček iz Gorice. — Franc Zelenc iz Solkana. Terezija Sudec s sinom iz Gradca.

Pri **avstrijskem caru**: Ariež z Gorenjskega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	razkoma v mm	toploma po Celziju			
21	7. u. jut.	735-3	1-8	sl. vzh.	oblačno	0-00
	2. u. pop.	735-0	8-6	"	jasno	
	9. u. zveč.	736-0	4-4	"	"	
Srednja temperatura 4-9°, za 1-3° nad normalom.						

Srednja temperatura 4-9°, za 1-3° nad normalom.

Zahvala.

Danes prejel sem od neimenovanega darovatelja 8 gld., katere naj razdelim med siromake stanujoče v mestni revni hiši, kar sem tudi precej storil.

Ker pa ne vem imena darovalca, zahvaljujem se blagemu dobrotniku v imenu siromakov tem potom. Bog plačaj!

Škofja Loka, dne 18. sušca 1894.

Franc Sušnik.

Zahvala.

168 (1)

Za mnoge dokaze sočutja med boleznijo in ob smrti našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, tasta, starega očeta, gospoda

Jakoba Ukmarja

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izrekam v svojem in v imenu ostalih žalujočih najsrčnejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujem prečastitemu gospodu dekanu za tolažbo mej boleznijo, dalje gg. kapelanoma, solskima vodstvom in solski mladini, slav. učiteljstvu iz Ljubljane in kranjskega okraja, meščanstvu kranjskemu, osobito g. županu, ter darovalcem lepih vencev.

Kranj, dne 21. sušca 1894.

Neža Ukmar,
soproga.

Raba tega v zamašek
vžganega znamenja in ru-
deče orelske etikete se
priporoča kot varstvo proti
pogostim ponaredbam

Mattonija Giesshübler kisla voda.

51 (8)

Izvirnik: Giesshübl-Puchstein,
zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastoj in franko.

Vprašanje:

?? Kje je ??

dobiti tu zares

171 (1)

dobro naravno vino

po primerno nizki ceni?

Najugodnejši odgovor razglasi se
tem potom prihodnjo soboto.

Služba cerkovnika in organista

je izpraznjena v Kloštru (Stift Griffen) pošta Grebinj, Koroško (Griffen, Kärnten).

Prosilec mora biti oženjen, dober pevec, žena dobra sopranistinja ali altistinja, ker je skoro vsak dan sv. maša s petjem.

Dohodki so: 100 gld. v denarju, približno 200 gld. od sv. maš. pogreb in drugih rečij; polja je toliko, da je posetve okoli 20 birnov.

Služba se more takoj nastopiti.

Prošnje s spričali cerknemu predstojništvu v Kloštru (Stift Griffen), pošta Grebinj, Koroško (Griffen, Kärnten).

169 1

Pekarija

se dá v najem v Št. Vidu na Dolenjskem, je ravno nasproti farni cerkvi, na prav pripravnem prostoru, tudi je tukaj štirirazredna ljudska šola. Pekarija obstoji že več let in je sama v tem kraju.

Več se zvę pri Ant. Krašovic-u, posestniku v Št. Vidu na Dolenjskem.

160 3-2

Služba organista

pri dekanijški cerkvi vipavski se vsled premeščenja dosedanjega organista takoj odda.

Letna plača znaša zraven pogrebne šole 416 goldinarjev.

Prošnje naj se vložę pri cerkvenem predstojništvu.

Vipava, dne 21. marca 1894.

Matija Erjavec,
dekan.

172 3-1

Palice za šetanje od 5 kr. do gld. 7-50 komad.

Piruhe
Piruhe
Piruhe
Piruhe

s pisalno opravo,
s šivalno opravo,
s keglji,
z domino,
z roulletno igro,
s kompasom,
prazne, 163 4-1

vse iz lesa, fino poslikane priporoča

Fr. Stampfel

v Ljubljani na Kongresnem trgu (Tonhalle)

(Kočevski domač obrt).

Palice za šetanje od 5 kr. do gld. 7-50 komad.

P. n. slavnemu občinstvu priporočam svojo bogato zalogo

vsakovrstne pekarije

kakor tudi

veliko izber za velikonočna darila.

Naročila za različne potvice se vedno prejema.

Z odličnim spoštovanjem 165 2-2

JAKOB ZALAZNIK,

sladčičarski in pekovski mojster,

v Ljubljani, Stari trg šte. 21.

→ Lepa mladinska knjižica! ←

Darilo za piruhe:

Pomladni glasi

posvečeni

SLOVENSKI MLADINI.

IV. zvezek.

Uredil

IVAN ŠTRUKELJ.

Založili sotrudniki.

Tiskala Katoliška Tiskarna v Ljubljani.

1894.

Cena mehko vezanemu iz-
vodu je 25 kr., trdo
vezanemu pa 35 kr., po
pošti 5 kr. več.

Naročnino sprejema Ivan
Štrukelj, bogoslovec v
Ljubljani, in Katoliška
Bukvarna.

II. in III. zvezka
je tudi še nekoliko izvodov
na razpolago, mehko vezan
po 20 kr., trdo vezan
po 30 kr.

→ Lepa mladinska knjižica! ←

Dunajska borza.

Dne 22. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld 20 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 " 05 "
Zlata renta 4%, davka prosta	119 " 50 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 " 85 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1021 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	368 " 25 "
London, 10 funtov strl.	124 " 60 "
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 88 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 84 "
Nemških mark 100	60 " 92 1/2 "

Dne 21. marca.

Ogerska zlata renta 4%	118 gld 15 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 " 10 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	149 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	158 " 75 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	97 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gld.	193 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	70 " 50 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	143 gld. — kr.
Avstr. rudočega križa srečke, 10 gld.	18 " 25 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 75 "
Salmove srečke, 40 gld.	74 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	49 " — "
Ljubljanske srečke	23 " 25 "
Akcije angio-avstrijske banke, 200 gld.	154 " 35 "
Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v. 2940	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108 " 75 "
Papirnih rubeljev 100	134 " — "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.